

PARLEM DE VIVARIUM

Tavertet és un lloc singular per moltes raons. Natura i paisatge en són potser les més remarcables, però també n'hi ha d'altres que tenen prou importància per ser considerades. Una d'elles és l'aplegament d'un col·lectiu humà que ha cercat aquest recer com a lloc de treball, aprofitant l'ambient propici per experimentar un retrobament interior. Vivarium n'és una mostra rellevant, instal·lat en aquest nucli rural, emancipat del monopoli de la cultura que tenen les grans ciutats. Hora és que a la revista "Els Cingles de Collsacabra" parlem una mica de la seva història i definim els seus propòsits.

La Fundació Vivarium es va constituir a Tavertet el dia 15 d'octubre del 1988. El seu inspirador és el prestigiós filòsof Raimon Panikkar, qui amb la seva experiència i qualitats de pensament impulsà la base de les activitats de la institució. El nom de Vivarium correspon al d'una propietat del prefecte pretorial romà Cassiodor, que al segle VI hi va erigir una comunitat monàstica, amb l'ideal de ser una mena d'Acadèmia, un "viver" de la civilització grecoromana (molt amenaçada per les calamitats de l'època)

fomentant un nucli d'estudi per preparar l'eclosió a una nova cultura.

El Vivarium actual, manllevant el nom clàssic, s'inspira en idees anàlogues de preservació i renovació de valors. En aquests moments crucials del planeta, vol oferir un espai de contemplació i acció on hom pugui conèixer millor la condició humana del nostre temps. Una anàlisi de la dinàmica vigent del món ens diu que existeix un conjunt d'interpel·lacions fonamentals que reclamen molt més que respostes superficials. Les formes actuals de cultura, política, ciència, religió, economia i convivència s'estan esgotant, perquè no són ni universals ni eternes. Cal buscar, estudiar, i viure aquells valors i formes que, neutralitzant l'estat actual de les coses, millorin la relació entre els homes, amb la terra i amb el diví.

El propòsit de Vivarium és ambiciós i a la vegada simple. Qui més qui menys creu que cal millorar les relacions fonamentals del planeta, però una altra cosa és trobar el camí que porti al sistema de fer-ho. Potser a Vivarium s'enceta una manera de copsar que es dirigeix a valors fonamentals com la pau i la justícia. Que es fa conscient de la crisi contemporània espiritual, filosòfica i religiosa que predisposa les persones a una reflexió sobre la seva influència, petita però eficaç, per salvar l'entorn. Una capacitat de no omitir possibilitats de diàleg intercultural, trencar barreres i conèixer el nostre veí.

No hi ha accions espectaculars a Vivarium. Hi ha un seguit d'activitats que es dirigeixen en tres fronts principals: Col·loquis de Tavertet, Vivarium Academicum i Vivarium Artium.

Una visió de tots els aspectes que han format part dels Col·loquis de Tavertet ocuparia més espai del que la gentilesa d'aquesta revista ens pot oferir; per tant, resumim. Indicarem que diverses etapes han caracteritzat el seu funcionament. Un primer pas foren les trobades tipus conferència que impartia el Dr. Panikkar, seguit d'una època singularitzada per la intervenció d'uns ponents, persones significades, entre les

*El Dr. Raimon Panikkar en una intervenció als Col·loquis de Tavertet.
Foto: Jordi Gumí*

quals esmentem Lluís Duch, Marià Corví, Lluís Maria Xirinacs, Amador Vega. En alguns cursos sorgiren els Diàlegs Vivarium, celebrats a Barcelona, a l'acollidora Llar del Llibre, que estructurarà un llibre-forum sobre publicacions de pensadors rellevants. En la major part d'etapes l'esquema ha estat d'una reunió al local del Centre de Vivarium a la tarda dels tercers dissabtes de cada mes, trobada que comença amb una exposició a càrrec del Dr. Panikkar i es completa amb un diàleg viu entre ell i els assistents.

Han passat un munt de temes transcendents per les tardes dels col·loquis; espigolant i deixant-ne molts pel camí citem-ne uns pocs com a exemple. S'ha parlat d'aspectes de la divinitat amb visions globals i apreciacions personalitzades. S'han comentat textos de la cultura oriental i l'occidental, entre els quals destaquem la lectura intercultural dels comentaris de mestre Eckhart al pròleg de l'evangeli de Sant Joan, el Diàleg de Déu Amagat de Nicolau de Cusa o les reflexions dels savis del segle IX sobre la definició de Déu. En certes èpoques s'han comentat textos del propi Raimon Panikkar; precisament durant aquest curs 2002-2003 s'està fent el seguiment del seu llibre *La plenitud del home* sobre la base d'uns grups de treball que estudien i analitzen fragments del text, per tal de desenvolupar les seves opinions i contrastar-les amb les de l'autor en un diàleg enriquidor. És ben cert que les matèries tractades porten inevitablement cap a la raó de ser de Vivarium perquè, sentit i debatut, en els col·loquis s'acaba considerant la importància de conceptes com la pau, la justícia, la interculturalitat, el respecte mutu, la reflexió personal, l'eloqüència del silenci, el valor de la paraula... A Vivarium hi ha la visió d'un futur que cal intuir en clau d'evolució personal.

El Vivarium Academicum és un nucli de reflexió i de recerca de saviesa que actua sobre els textos de l'impulsor de la Fundació, investigant-los i comentant-los. Està constituït per un grup de persones, poc nombrós, versades en matèries vitals com la filosofia i la religió vistes des de la investigació pregona. Sense que semblï entrar en un espai restringit, és ben cert que la seva tasca ve embolcallada d'una aurèola

transcendent, difícil de penetrar en el moment actual de la gestació de temes, en procés d'elaboració i catalogació; els resultats evidents no són, encara, visibles i comentables. Formen part del treball pacient, de feina classificadora, d'argumentació, de molts apectes no pas fàcils de definir. Els seus resultats seran, a ben segur, una fita important del coneixement al llindar de la saviesa i contribuiran a valorar el sentit transcendent de l'obra de Raimon Panikkar.

Existia una secció denominada, en un principi, Dissabtes Culturals, que més endavant prengué el nom de Vivarium Artium, fent un canvi sorgit de la idiosincràsia del propòsit inicial. Partint de la paraula ART (que indica capacitat o habilitat per saber fer una cosa) es definí la secció argumentant que art equival a artesà-artista-artífex. Després, degut a unes conferències sobre "l'art dins de l'ordre còsmic", s'adoptà la segona denominació, més en consonància amb la tasca que es desenvolupa. Voler fer una cosa ben feta suposa pensar en conferencians de molt distintes especialitats, que accedeixin a Vivarium a parlar de la seva destresa. Artium ha aplegat personalitats de tota mena: pintors, ceramistes, escultors, literats, poetes, músics, metges, arqueòlegs, etnòlegs, fisioterapeutes, antropòlegs, arquitectes, fotògrafs, restauradors, alpinistes, historiadors i molts altres que formen un bon nombre de cultivadors del propi "art" en el treball i la vida. En realitat Vivarium Artium cerca el complement de la transcendència valorant el nivell personal, el cultiu d'activitats humanes més habituals, les que

*Belinda Parris col·laborant en una sessió de Vivarium Artium.
Foto: Jordi Gumí*

s'adquireixen de mà de l'ofici, l'enginy o l'afició.

Els tercers dissabtes al matí, coincidint amb els dies dels col·loquis de la tarda, s'obre aquesta tribuna de l'art. Enumerar tots els que hi han passat seria feixuc; per això, com a mostra de varietat, citarem únicament els especialistes que han intervingut en aquest darrer curs:

-Imma Ollich i Montserrat de Rocafiguera, arqueòlogues. Van parlar sobre: "L'arqueologia a l'Esquerda de Roda de Ter".

-Pepa Armenter, escultora. Exposà una visió de: "El volum, la forma i la mirada".

-Isidre Rodrigo (Rodri), alpinista. Féu una documentada glossa del tema: "On va l'alpinisme?"

-Marta Puvill, egiptòloga. Introduí l'auditori a: "L'escriptura a l'antic Egipte".

-Jordi Gumí, fotògraf. Parlà del treball de recerca etnològica: "Família i fotografia al Collsacabra del segle xx".

-Ramon Lluís i Monllaó, restaurador. Il·lustrà sobre: "Les tècniques pictòriques medievals i la seva recuperació".

-Belinda Parris, educadora. Tractà de la recuperació d'una masia exposant: "Passat, present i futur de l'Avenç de Tavertet".

Vivarium és, doncs, una fita que cal considerar entre les institucions que apunten amb valentia cap a un món just i evolucionat. Aplega i representa un conjunt de persones, membres associats i simpatitzants, que estan en el camí de la recerca, de la meditació. Que, a més del deambular pel camí de la tasca quotidiana, espigolen en l'univers de la dimensió subtil, cercant l'estudi i el silenci interior.

Jordi Gumí

RESTAURANT
SAU VELL
CLUB NÀUTIC

VILANOVA DE SAU - TEL. 93 744 71 30